

295357 - Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in ashabına davranış şekli?

Soru

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem, ashabına nasıl davranırdı?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in ashabına davranışı yüce Allah'ın emrettiği şekildeydi. Yüce Allah şöyle buyurdu: "Allah'ın rahmeti sayesinde sen onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın, onlar senin etrafından dağılıp giderlerdi. Artık sen onları affet. Onlar için Allah'tan bağışlama dile. İş konusunda onlarla müşavere et. Bir kere de karar verip azmettin mi, artık Allah'a tevekkül et, (ona dayanıp güven). Şüphesiz Allah, tevekkül edenleri sever." Ali imran/159

Bu ayet, Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in sahabeyle davranışlarında üç şeyi yapmasını teşvik etmiştir:

Birinci husus: Onlara merhametli, şefkatli ve affedici olmasıdır.

Yüce Allah şöyle dedi: "Andolsun, size kendi içinizden öyle bir peygamber gelmiştir ki sizin sıkıntıya düşmeniz ona çok ağır gelir. O, size çok düşkün, mü'minlere karşı da çok şefkatli ve merhametlidir." Tevbe/128

Davranışlarına diğer örnek de: Sahabenin eğitiminde sabırlı olması ve katı davranan kişilere yumuşak davranması.

Enes bin Malik Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre şöyle dedi: "Bir gün Rasûlullah - sallallahu aleyhi ve sellem- ile beraber yürüyordum. Üzerinde Necran kumaşından yapılmış sert ve kalın kenarlı bir elbise vardı. Çölde yaşayan bir bedevi Arap yaklaşarak Peygamber-sallallahu

aleyhi ve sellem-'in elbisesinin kenarından kuvvetlice çekti. O kadar ki, elbisesinin kenarı boyun bölgesinde iz bıraktı. Sonra şöyle dedi: "Ey Muhammed! Sende olan Allah (zekat) malından bana verilmesi için emret." Bunun üzerine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- o adama döndü, gülümsedi ve kendisine bir şeyler verilmesini emretti." (Buhari 6088, Muslim 1057)

Ebu Ebu Hureyre'den rivayete göre; "Bir bedevi gelip mescidde küçük abdestini yaptı. İnsanlar üzerine yürümek ve dövmek için ona doğru kalktılar ama Resulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem onlara:

"Ona ilişmeyiniz, onun sidiği üzerine de bir kova su dökünüz. Şüphesiz sizler kolaylaştırıcılar olarak gönderildiniz, zorlaştırıcılar olarak gönderilmediniz, buyurdu." (Buhari 6128)

Muaviye b. el-Hakem es-Sulemi -radiyallahu anh- dedi ki: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte namaz kılarken cemaatten bir adam aksırdı. Ben de: Yerhamukallah, dedim. Cemaat bana ters ters baktı. Ben: Hay anamı kaybetseydim (ya da hay anam bensiz kalsaydı), bu haliniz ne, bana bakıp duruyorsunuz, dedim. Bu sefer elleriyle uyluklarına vurmaya başladılar. Onların beni susturmak istediklerini gördüm, ben de sustum. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- namazı kıldıktan sonra -babam anam ona feda olsun- ne ondan önce, ne ondan sonra daha güzel öğreten bir öğretmen görmedim. Allah'a yemim ederim ki beni ne azarladı, ne dövdü, ne de ağır söz söyledi. Sadece: «Şüphesiz bu namazda insanların sözünden bir şeyler söylemek onunla bağdaşmaz. Namazda sadece tesbih ve tekbir getirilir, Kur'an okunur.» buyurdu. (Muslim 537)

Allah Rasulünün davranış tablolarından biri de sürekli insanların yüzüne tebessüm ederdi.

Cerir bin Abdullah'dan rivayet edildiğine göre şöyle dedi: "Müslüman olduğum andan itibaren Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem beni meclisine girmekten alıkoymadı ve beni gördükçe mutlaka yüzüme karşı gülümsedi." (Buhari 6089, Muslim 2475)

Abdullah bin Haris bin Cuz'den rivayet edildiğine göre şöyle dedi: "Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'den daha tebessüm eden bir kişi görmedim". (Tirmizi 3641, Elbani sahih demiştir)

Kızgınlığı, sadece Allah'ın rızasını gerektirdiği konularda ve sahabenin dinini korumaya yönelikti.

AiŖe Radiyallahu anha'dan Ŗöyle rivayet edilmiŖtir: "Resulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem dŖnya iŖlerinde iki iŖ arasında muhayyer kılındığında, -o iŖ gŖnah olmadığı sŖrece- muhakkak durumların en kolay olanını tercih ederdi. Eğer söz konusu Ŗey, gŖnah tŖrŖnden olursa Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem onların ikisinden de en uzak bulunan kiŖi olurdu. Allah'a yemin ederim ki o, kendisine getirilen hiçbir Ŗeyde kendi nefsi için intikam almazdı. O ancak Allah'ın haramlarının çiğnenmesi durumunda Allah için (öfkelenir), intikam alırdı." (Buhari 6786)

İkinci husus:

Allah RasulŖ; Sahabelere, onu sinirlendirenlere veya onu kızdıranlara istiğfar ederdi.

EbŖ Hureyre'den rivayet edildiğine Ŗöyle demiŖtir: ResŖlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem),

«Allahım! Ben senden ahd-Ŗ peyman alıyorum. Elbette bu ahdi bana bozmazsın. Ben ancak bir beŖerim. İmdi mŖ'minlerden hangisine eziyet eder, sŖver veya dŖversem bunu onun için gŖnahlarına keffaret ve kıyamet gŖnŖnde onu kendisiyle sana yaklaŖtıracadıđın bir amel yap!» dedi. (Buhari 6361, Muslim 2601)

ŖçŖncŖ Husus:

Peygamberimiz sŖrekli sahabelerle istiŖare eder; uzmanlık, deneyim ve bilgi sahiplerinin gŖrŖŖlerine mutlaka baŖvururdu. Zira yŖce Allah Ŗöyle demiŖtir: "...iŖ konusunda onlarla mŖŖavere et.." Ali İmran/159

İbn Kesir Ŗöyle dedi: Bu nedenle Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem sahabesiyle istiŖare eder ve onların gönŖllerini hoŖ tutardı. BŖylece iŖleri gönŖllŖ olarak yaparlardı. Nitekim Bedir savaŖıyla ilgili istiŖare ettiğinde sahabeler Ŗöyle dedi: "Sen bizimle denize girmek istesen dahi gireriz. Birkulđimad'a yŖrŖsen bizde seninle yŖrŖrŖz. Musa'nın kavmi Musa'ya dediği gibi: "Sen ve Rabbin gidin savaŖın biz burada oturacağız" demiyoruz. Biz: Sen git biz seninleyiz senin ŖnŖnde, sağında ve solunda savaŖacađız.

Aynı Ŗekilde Bedir'de hangi konumda konuŖulacakları hususunda istiŖareyi Munzir bin Amr vermiŖtir. Uhud savaŖında dŖŖmanlara karŖı çıkma ile Medine'de kalma hususunda istiŖare etmiŖ

sahabelerin geneli çıkmaktan yana olduğu için çıkmıştır. Hendek savaşında Medine’de yetişen meyvenin üçte bir karşılığına uzlaşma sağlanmasını istedi. Fakat Sa’d bin Muaz ile Sa’d bin Ubade buna karşı çıktıkları için kendi görüşünden vazgeçmiştir. Hudeybiye gününde müşriklerin çocuklarına saldırı hakkında istişare ettiğinde Ebu Bekir el Sıddık şöyle dedi: Biz kimseyle savaşmaya gelmedik, sadece ümre için geldik. Bunun üzerine saldırıdan vazgeçildi.

İfk (iftira) olayında Allah Rasulü şöyle dedi: “Ey müslüman topluluğu! Benim ailem hakkında konuşan topluluk hakkında ne yapmamı öneriyorsunuz? Allah’a yemin ederim ki ben ailem/eşim ve ilgili şahıs hakkında hayırdan başka bir şey bilmiyorum. Ali ve Usame radiyallahu anhum Aişe’den ayrılmasını öngördüler. Böylece görüldüğü gibi savaşlarda vb. olaylarda hep istişare halindeydi. (Tefsir İbn Kesir 2/149) daha detaylı bilgi için aşağıdaki bağlantıya tıklayınız.

<https://almunajjid.com/9468>

En iyisini Allah bilir.